Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2016. gada 7. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Kopējā lauksaimniecības politika — Regula (EK) Nr. 1698/2005 — Regula (ES) Nr. 65/2011 — ELFLA finansējums — Atbalsts lauku attīstībai — Darbību un izdevumu atbilstības noteikumi — Laika nosacījums — Pilnīga izslēgšana — Atbalsta samazinājums

Lieta C-111/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Upravno sodišče* (Administratīvā tiesa, Slovēnija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 10. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 4. martā, tiesvedībā

Občina Gorje

pret

Republika Slovenija .

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits (referents) un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerāladvokāts H. Saugmandsgors Ē [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs M. Aleksejevs [*M. Aleksejev*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 28. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Občina Gorje* vārdā – *A. Mužina*, *odvetnik*,

— Slovēnijas valdības vārdā – *V. Klemenc*, pārstāve, kam palīdz *B. Jovin Hrastnik*, juriskonsulte,

— Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Simmons*, pārstāve, kurai palīdz *G. Facenna*, *QC*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *J. Aquilina* un *B. Rous Demiri*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 20. aprīļa tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – slovēņu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2005. gada 20. septembra Regulas (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (OV 2005, L 277, 1. lpp.) 71. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Občina Gorje* (Gorjes pašvaldība, Slovēnija) un *Republika Slovenija* (Slovēnijas Republika) par atteikumu šai pašvaldībai izmaksāt atbalstu lauku attīstības programmā, kas tiek līdzfinansēta no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Regulas Nr. 1698/2005 preambulas 61. apsvērums bija formulēts šādi:

"Saskaņā ar subsidiaritātes principu un ņemot vērā izņēmumus, vajadzētu būt valsts noteikumiem par attaisnojamiem izdevumiem."

4 Saskaņā ar šīs regulas 71. pantu:

"1. Neskarot Regulas (EK) Nr. 1290/2005 39. panta 1. punktu, izdevumi ir tiesīgi saņemt ELFLA ieguldījumu, ja maksājumu aģentūra attiecīgo atbalstu faktiski izmaksā laikā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim. Līdzfinansētas darbības nevajadzētu pabeigt, pirms atbilstība stājusies spēkā.

Jauni izdevumi, kas pievienoti 19. pantā minētās programmas pārveides laikā, kļūst tiesīgi dienā, kad Komisija ir saņēmusi lūgumu pārveidot programmu.

2. Lai saņemtu ELFLA ieguldījumu, izdevumi kļūst tiesīgi tikai tad, ja tos rada darbības, par ko lēmumu pieņēmusi attiecīgās programmas vadība vai kas ir pieņemts saskaņā ar tās atbildību, ievērojot izvēles kritērijus, kurus noteikusi kompetenta struktūra.

3. Noteikumus par izdevumu atbilstību nosaka attiecīgas valsts līmenī, ievērojot īpašus nosacījumus, kas šajā regulā izklāstīti konkrētiem lauku attīstības pasākumiem.

[..]"

5 Minētās regulas 74. panta 1. punktā bija paredzēts:

"Lai nodrošinātu efektīvu [Savienības] finansiālo interešu aizsardzību, dalībvalstis pieņem visus normatīvos un administratīvos aktus [..]."

6 Attiecībā uz Regulu Nr. 1698/2005 ir pieņemtas divas secīgas īstenošanas regulas. Proti, Komisijas 2006. gada 7. decembra Regula (EK) Nr. 1975/2006 (OV 2006, L 368, 74. lpp.) un vēlāk – Komisijas 2011. gada 27. janvāra Regula (ES) Nr. 65/2011 (OV 2011, L 25, 8. lpp.), ar kuru iepriekšējā regula tika atcelta.

7 Regulas Nr. 65/2011 30. pantā ir paredzēts:

"1. Maksājumus aprēķina, pamatojoties uz to, kas administratīvās pārbaudēs noteikts par atbilstošu.

Dalībvalsts izskata saņēmēja iesniegto maksājuma pieprasījumu un nosaka summas, par ko ir tiesības saņemt atbalstu. Tā nosaka:

a) summu, kas saņēmējam maksājama, pamatojoties tikai uz maksājuma pieprasījumu;

b) summu, kas saņēmējam maksājama pēc maksājuma pieprasījuma atbilstības pārbaudes.

Ja saskaņā ar a) punktu noteiktā summa pārsniedz saskaņā ar b) punktu noteikto summu vairāk kā par 3 %, saskaņā ar b) punktu noteiktajai summai piemēro samazinājumu. Samazinājuma summa ir šo divu summu starpība.

Taču samazinājumu nepiemēro, ja saņēmējs var pierādīt, ka nav vainojams pie neattaisnotās summas iekļaušanas pieprasījumā.

2. Ja konstatē, ka saņēmējs tīši ir sniedzis nepatiesu deklarāciju, attiecīgo darbību izslēdz no ELFLA atbalsta un atgūst visas par šo darbību jau izmaksātās summas. Turklāt saņēmēju konstatējuma kalendārajā gadā un nākamajā kalendārajā gadā izslēdz no tā atbalsta saņemšanas, ko piešķir par šo pasākumu.

[..]"

8 Saskaņā ar šīs regulas 34. pantu:

"1. Regulu (EK) Nr. 1975/2006 atceļ no 2011. gada 1. janvāra.

Tomēr to joprojām piemēro attiecībā uz tiem maksājuma pieprasījumiem, kas iesniegti līdz 2011. gada 1. janvārim.

[..]"

Slovēnijas tiesības

9 *Zakon o kmetijstvu* (Lauksaimniecības likums, *Uradni list RS, št. 45/2008, 57/2012, 90/2012*; turpmāk tekstā – "*ZKme-1*") ir paredzēti vispārēji noteikumi lauku attīstības jomā.

10 *ZKme-1* 10. pants ir izteikts šādi:

"Valdība atbilstoši plānošanas dokumentiem pieņem lauksaimniecības politikas pasākumu īstenošanas noteikumus."

11 Šā likuma 12. pantā ir precizēts:

"Lauku attīstības pasākumu īstenošanas nolūkos valdība nosaka:

— pasākumu veidu, nosacījumus, saņēmējus, kritērijus un ieviešanas un īstenošanas procedūras attiecībā uz katru lauku attīstības pasākumu;

— katram lauku attīstības pasākumam paredzētos finanšu līdzekļus."

12 Attiecībā uz lēmumu par atbilstību subsīdijām *ZKme-1* 53. panta 1. punktā ir noteikts:

"Kompetentā iestāde attiecībā uz iesniedzējiem, kuru pieteikumi atbilst tiesību normās un uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus paredzētajiem nosacījumiem, pieņem lēmumu par atbilstību subsīdijām, un šim mērķim tiek piešķirti līdzekļi."

13 Attiecībā uz subsīdiju samaksas pieprasījumiem *ZKme-1* 56. panta 4. punkts ir formulēts šādi:

"Iestāde ar lēmumu noraida visus pieprasījumus, kas neatbilst nosacījumiem, kuri ir paredzēti tiesību normās, uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus vai lēmumā par atbilstību subsīdijām."

14 Pamatojoties uz *ZKme-1*, Slovēnijas valdība ir pieņēmusi *Uredba o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 v letih 2010–2013* (Rīkojums par Slovēnijas Republikas Lauku attīstības programmas laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam 1., 3. un 4. ass pasākumiem, *Uradni list RS, št. 40/2010, 85/2010*; turpmāk tekstā – "*PRP* rīkojums").

15 Atbilstoši *PRP* rīkojuma 79. panta 4. punktam:

"Atbilstīgi ieguldījumu izdevumi ir vienīgi tādi izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par atbilstību subsīdijām pieņemšanas datuma līdz ieguldījumu projekta pabeigšanai vai vēlākais līdz 2015. gada 30. jūnijam. Fakts, ka saņēmējs ir uzņēmies saistības sakarā ar iespējamajām piešķirtajām subsīdijām (jebkāda līguma noslēgšana, materiālu, aprīkojuma, pakalpojumu vai darba pasūtīšana), tiek uzskatīts par pirmajiem izdevumiem."

16 Slovēnijas Republikas Lauksaimniecības, mežkopības un pārtikas ministrija saskaņā ar *PRP* rīkojumu publicēja uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus attiecībā uz 322. pasākumu "Ciematu atjaunošana un attīstīšana" (turpmāk tekstā – "uzaicinājums iesniegt piedāvājumus").

17 Šā uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus IV/1 nodaļas "Atbilstības nosacījumi, kuriem ir jābūt izpildītiem, iesniedzot pieteikumu saistībā ar uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus" iedaļas "Ieguldījumi" 1. punktā ir paredzēts:

"Ieguldījuma veikšanu nedrīkst sākt, pirms ir pieņemts lēmums par atbilstību subsīdijām."

18 Uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus VI nodaļas 3. punktā ir paredzēts:

"Atbilstoši *PRP* rīkojuma 79. pantam atbalsta saņemšanai atbilstīgi ir tikai ieguldījumu izdevumi, kas ir radušies laikposmā no lēmuma par atbilstību subsīdijām pieņemšanas datuma līdz ieguldījumu projekta pabeigšanai vai vēlākais līdz 2015. gada 30. jūnijam."

19 Uzaicinājuma iesniegt piedāvājumus VI nodaļas 4. un 5. punktā ir noteikts:

"(4) Atbalsta saņemšanai atbilstīgi ir arī iespējamie vispārējie izdevumi, piemēram, izdevumi par pieteikuma sagatavošanu, izdevumi par būvniecības dokumentu iegūšanu vai izdevumi par maksājuma pieprasījumu sagatavošanu, kas ir radušies pēc 2007. gada 1. janvāra līdz brīdim, kad tika iesniegts pēdējais subsīdijas samaksas pieprasījums. Pieteikuma iesniedzējs pirms izdevumu atbilstības sākuma datuma nevar nedz uzsākt darbus, nedz uzņemties kādas saistības sakarā ar iespējamajām piešķirtajām subsīdijām.

(5) Par pirmajiem izdevumiem atbilstoši *PRP* rīkojuma 79. pantam ir uzskatāms fakts, ka saņēmējs ir uzņēmies saistības sakarā ar iespējamajām piešķirtajām subsīdijām (līguma noslēgšana, materiālu, aprīkojuma, pakalpojumu vai darbu pasūtīšana). Pieteikuma iesniedzējs tomēr var uzsākt piegādātāja atlases procedūru atbilstoši Publiskā iepirkuma likumam, taču viņš nedrīkst ar izvēlēto piegādātāju noslēgt līgumu, pirms ir pieņemts lēmums par atbilstību subsīdijām."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

20 *Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja* (Slovēnijas Republikas Lauksaimniecības tirgu un lauku attīstības aģentūra, turpmāk tekstā – "Aģentūra") ir publicējusi uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus nolūkā piešķirt finansiālu atbalstu ciematu atjaunošanai un attīstīšanai saskaņā ar Slovēnijas Republikas Lauku attīstības programmu 2007.–2013. gadam.

21 Gorjes pašvaldība 2010. gada 19. augustā iesniedza atbalsta pieteikumu saistībā ar šo uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, lai saņemtu ELFLA līdzfinansējumu tādas ēkas pārbūves projektam, kuras līdzīpašniece tā ir.

22 Pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas tā rīkoja publiskā iepirkuma procedūru, kuras noslēgumā tika izvēlēts piegādātājs būvdarbu veikšanai. Gorjes pašvaldība 2010. gada 12. jūlijā ar šo piegādātāju noslēdza divus līgumus, uz kuriem attiecās atliekošs izpildes nosacījums, saskaņā ar ko šie līgumi stājas spēkā tikai, ja Gorjes pašvaldības projekts ir atbilstīgs subsidētajai lauku attīstības programmai.

23 Ar 2010. gada 19. oktobra lēmumu Aģentūra izvēlējās Gorjes pašvaldības projektu un piešķīra tam līdzfinansējumu EUR 128 200,52 šajā programmā.

24 Pēc tam, kad 2011. gada 1. jūnijā Gorjes pašvaldība bija iesniegusi pieprasījumu par tai piešķirtās summas samaksu, Aģentūra veica pārbūvējamās ēkas pārbaudi uz vietas. Tajā, balstoties uz būvdarbu žurnālu, tā konstatēja, ka ēkas jumta nojaukšanas darbi bija sākušies 2010. gada 16. augustā.

25 Taču gan *ZKme-1*, gan uzaicinājumā iesniegt piedāvājumus bija paredzēts, ka ELFLA līdzfinansējuma saņemšanai atbilstīgi ir tikai izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par subsīdiju piešķiršanu pieņemšanas.

26 Tāpēc Aģentūra ar 2011. gada 3. novembra lēmumu atteicās samaksāt visu pamatlietā aplūkotajai atjaunošanas darbībai paredzētā atbalsta summu.

27 Gorjes pašvaldība vispirms iesniedzējtiesā cēla prasību, ar kuru tā lūdza atcelt 2011. gada 3. novembra lēmumu. Pēc šīs pašvaldības pieteikuma apmierināšanas *Upravno sodišče* (Administratīvā tiesa, Slovēnija) lietu nodeva atpakaļ Aģentūrai jauna lēmuma pieņemšanai.

28 Aģentūra ar 2013. gada 25. aprīļa lēmumu otro reizi atteicās veikt ar 2010. gada 19. oktobra lēmumu piešķirtā atbalsta samaksu. Gorjes pašvaldība no jauna pārsūdzēja šo atteikumu iesniedzējtiesā.

29 Būtībā Gorjes pašvaldība apgalvo, pirmkārt, ka Aģentūras piemērotie atbilstības nosacījumi ir stingrāki nekā Regulā Nr. 1698/2005 paredzētie. Otrkārt, pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas esot sākušies tikai būvdarbi, kas ir veikti pēc pārbūvējamās ēkas līdzīpašnieka iniciatīvas, savukārt Gorjes pašvaldība esot uzņēmusies saistības tikai ar nosacījumu, ka attiecīgais atbalsts tiks piešķirts.

30 Līdz ar to iesniedzējtiesai ir šaubas par valsts tiesību normu saderīgumu, jo tajās ir paredzēti laika ziņā stingrāki atbilstības nosacījumi nekā no Regulas Nr. 1698/2005 izrietošie. Turklāt tā vēlētos uzzināt, vai minētajā regulā valsts iestādēm ir ļauts noteiktu izdevumu neatbilstības gadījumā noraidīt visu līdzfinansējuma pieprasījumu vai arī šāda sankcija ir pārlieku stingra.

31 Šajos apstākļos *Upravno sodišče* (Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regula Nr. 1698/2005, it īpaši tās 71. panta 3. punkts, saskaņā ar kuru noteikumus par izdevumu atbilstību nosaka valsts līmenī, ievērojot īpašus nosacījumus, kas šajā regulā izklāstīti konkrētiem lauku attīstības pasākumiem, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts valsts tiesiskais regulējums, kas ir paredzēts [*PRP* rīkojuma] 79. panta 4. punktā un uzaicinājuma iesniegt

piedāvājumus VI nodaļas 3. punktā, saskaņā ar kuru atbilstīgi ieguldījumu izdevumi ir vienīgi tādi izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par atbilstību subsīdijām pieņemšanas (līdz ieguldījumu projekta pabeigšanai vai vēlākais līdz 2015. gada 30. jūnijam)?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts noliedzoši, vai Regula Nr. 1698/2005, it īpaši tās 71. panta 3. punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts valsts tiesiskais regulējums, kas ir paredzēts [*ZKme-1*] 56. panta 4. punktā, saskaņā ar kuru pieprasījums, kurš neatbilst *PRP* rīkojuma 79. panta 4. punkta prasībām par atbilstīgiem ieguldījumu izdevumiem, kas radušies pēc lēmuma pieņemšanas, ir noraidāms pilnībā?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

32 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Regulas Nr. 1698/2005 71. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar ko ELFLA dalībai tādas lauku attīstības darbības līdzfinansēšanā, kuru ir izvēlējusies attiecīgās lauku attīstības programmas vadošā iestāde vai par kuras izvēli tā ir atbildīga, ir atbilstīgi tikai tādi izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par šāda atbalsta piešķiršanu pieņemšanas.

33 Šī tiesa it īpaši uzskata, ka tajā izskatāmajā lietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā ir noteikti ievērojami ierobežojošāki nosacījumi attiecībā uz lauku attīstības pasākumu līdzfinansēšanu nekā Regulā Nr. 1698/2005 un ka tādējādi šis regulējums varētu būt pretrunā tās noteikumiem.

34 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai gan, ņemot vērā regulu normu raksturu un to funkciju Savienības tiesību avotu sistēmā, regulas normas vispārīgi ir nepastarpināti piemērojamas valstu tiesību sistēmās, neprasot valsts iestādēm īstenot piemērošanas pasākumus, dažu regulu normu īstenošanai dalībvalstīm tomēr ir jānosaka piemērošanas pasākumi (spriedums, 2012. gada 25. oktobris, *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 35. punkts; rīkojums, 2014. gada 16. janvāris, *Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit*, C-24/13, EU:C:2014:40, 14. punkts, un spriedums, 2014. gada 15. maijs, *Szatmári Malom*, C-135/13, EU:C:2014:327, 54. punkts).

35 Turklāt ir skaidrs, ka dalībvalstis var veikt pasākumus regulas piemērošanai, ja tie netraucē tās tiešajai piemērojamībai, neapslēpj tās Savienības tiesību akta raksturu un ja ar tiem tiek noteikts, kā izmantojama ar minēto regulu piešķirtā rīcības brīvība, tomēr ievērojot tās normu ietvarus (spriedumi, 2012. gada 25. oktobris, *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 36. punkts, un 2014. gada 15. maijs, *Szatmári Malom*, C-135/13, EU:C:2014:327, 55. punkts).

36 Atsaucoties uz attiecīgās regulas atbilstošajām normām, kuras interpretējamas, ņemot vērā tās mērķus, ir jānosaka, vai tās aizliedz, liek vai atļauj dalībvalstīm pieņemt noteiktus piemērošanas pasākumus un – it īpaši pēdējā gadījumā – vai attiecīgais pasākums ietilpst katrai dalībvalstij piešķirtās rīcības brīvības robežās (spriedums, 2012. gada 25. oktobris, *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 37. punkts).

37 Pirmkārt, runājot par konkrētās regulas attiecīgajām normām, vispirms ir jānorāda, ka atbilstoši šīs regulas 71. panta 3. punktam noteikumi par izdevumu atbilstību principā tiek noteikti valsts līmenī, ievērojot īpašus nosacījumus, kas minētajā regulā ir paredzēti attiecībā uz konkrētiem lauku attīstības pasākumiem (skat. it īpaši spriedumu, 2014. gada 15. maijs, *Szatmári Malom*, C-135/13, EU:C:2014:327, 27. punkts).

38 Turklāt Regulas Nr. 1698/2005 71. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts, ka "līdzfinansētas darbības nevajadzētu pabeigt, pirms atbilstība stājusies spēkā", proti, pirms 2007. gada 1. janvāra, un ka izdevumi ir atbilstīgi tikai, ja tie ir veikti par labu darbībām, kuras ir izvēlējusies attiecīgās lauku attīstības programmas vadošā iestāde vai par kuru izvēli tā ir atbildīga.

39 No iepriekš izklāstītā izriet, ka, ciktāl šā paša panta 3. punktā dalībvalstīm principā ir piešķirta kompetence pieņemt izdevumu atbilstības noteikumus, ir jākonstatē, ka minētajām dalībvalstīm ir tiesības paredzēt to atbilstības nosacījumu, tostarp saistībā ar apstākli, ka šie izdevumi ir tikuši veikti pēc attiecīgā atbalsta pieteikuma apstiprināšanas.

40 Šo interpretāciju apstiprina fakts, ka šāds nosacījums palīdz īstenot Regulas Nr. 1698/2005 71. panta 2. punktā paredzēto principu par izdevumu piešķiršanu noteiktai darbībai.

41 Otrkārt, runājot par Regulas Nr. 1698/2005 mērķi, ir jānorāda, ka atbilstoši tās preambulas 5. apsvēruma redakcijai tas ir lauku attīstības veicināšana. Tādējādi nosacījums, ka ar līdzfinansētu darbību saistīti izdevumi ir atbilstīgi tikai, ja izdevumi ir tikuši veikti pēc lēmuma par atbalsta piešķiršanu, ir saderīgs ar šo mērķi, ciktāl ar šo nosacījumu – kā ģenerāladvokāts to ir konstatējis savu secinājumu 50. punktā – tiek nodrošināta efektīvāka ELFLA finansējuma piešķiršana. Proti, pirmām kārtām šāds nosacījums ļauj precīzāk ievirzīt līdzekļu piešķīrumu, samazinot riskus, kuri ir saistīti ar izmaiņām apstākļos, kas varētu būt notikušas starp izdevumu veikšanas datumu un datumu, kurā pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu. Otrām kārtām minētais nosacījums ļauj samazināt risku, ka finansējums tiek piešķirts tādiem ieguldījumiem, kuru īstenošanai publiska subsīdija nav nepieciešama, jo šie ieguldījumi jau notiek vai pat ir jau pabeigti pirms atbalsta piešķiršanas.

42 Turklāt ir jānorāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1698/2005 74. panta 1. punktu dalībvalstis pieņem visus normatīvos un administratīvos aktus, lai nodrošinātu efektīvu Savienības finansiālo interešu aizsardzību. Taču, ja ELFLA atbalsts tiek maksāts par izdevumiem, kas ir radušies pat pirms lēmuma par piešķiršanu pieņemšanas, tas varētu apgrūtināt izdevumu lietderīguma pārbaudi un tādējādi šādas aizsardzības efektivitāte varētu tikt vājināta.

43 Treškārt, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu neizriet, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums traucē Regulas Nr. 1698/2005 tiešajai piemērojamībai vai apslēpj tās Savienības tiesību raksturu. Gluži pretēji, *ZKme-1* 12. pantā ir paredzēts, ka valdība tieši lauku attīstības pasākumu īstenošanas nolūkos nosaka pasākumu veidu, nosacījumus, saņēmējus, kritērijus un ieviešanas un īstenošanas procedūras attiecībā uz katru lauku attīstības pasākumu. Jebkurā gadījumā šajā ziņā nepieciešamās pārbaudes ir jāveic iesniedzējtiesai.

44 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jākonstatē, ka, neskarot minētās pārbaudes, Slovēnijas Republika, paredzot, ka tikai tādi ELFLA līdzfinansējuma saņemšanai izvēlētas darbības izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas, ir atbilstīgi minētajam līdzfinansējumam, nav pārsniegusi tai ar Regulu Nr. 1698/2005 piešķirtās rīcības brīvības robežas.

45 No tā izriet, ka Regulas Nr. 1698/2005 71. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar ko ELFLA dalībai tādas darbības līdzfinansēšanā, kuru ir izvēlējusies attiecīgās lauku attīstības programmas vadošā iestāde vai par kuras izvēli tā ir atbildīga, ir atbilstīgi tikai tādi izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par šāda atbalsta piešķiršanu pieņemšanas.

Par otro jautājumu

46 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1698/2005 71. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā ir paredzēts, ka maksājuma pieprasījums, kurš attiecas uz darbību, kas ir izvēlēta ELFLA līdzfinansējumam, tiek noraidīts pilnībā, ja atsevišķi izdevumi saistībā ar šo darbību ir radušies, pirms ir ticis pieņemts lēmums par šāda atbalsta piešķiršanu.

47 Šajā ziņā ir jānorāda, kā tas izriet no šā sprieduma 38. un 39. punkta, ka Regulas Nr. 1698/2005 71. panta 2. un 3. punktā – kuros gan ir paredzēts, ka ELFLA līdzdalībai ir atbilstīgi tikai izdevumi, kas ir veikti par labu darbībai, kuru ir izvēlējusies attiecīgās lauku attīstības programmas vadošā iestāde vai par kuras izvēli tā ir atbildīga, – principā noteikumu par izdevumu atbilstību pieņemšana ir tikusi uzticēta dalībvalstīm.

48 Lai gan šajās tiesību normās ir paredzēts regulējums attiecībā uz nosacījumiem par to izdevumu atbilstību ELFLA līdzdalībai, kuri var būt maksājuma pieprasījuma priekšmets, tomēr tajās nav precizētas sekas, kas kāda no šo nosacījumu neievērošanas gadījumā iestājas attiecībā uz maksājuma apmēru.

49 Šajos apstākļos ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 65/2011 30. pants, kas saskaņā ar šīs regulas 34. panta 1. punktu ir piemērojams no 2011. gada 1. janvāra iesniegtiem maksājuma pieprasījumiem, konkrēti attiecas uz tādu izdevumu samazināšanu vai izslēgšanu, kas ir veikti saistībā ar ELFLA līdzfinansējumam atbilstīgām darbībām.

50 Minētā 30. panta 1. punktā būtībā ir paredzēts, ka dalībvalstis pārbauda maksājuma pieprasījumu, lai noteiktu summas, kas ir atbilstīgas atbalsta saņemšanai. Tādējādi, ja summa, kas kā ELFLA līdzfinansējums ir maksājama, pamatojoties tikai uz maksājuma pieprasījumu, par vairāk nekā 3 % pārsniedz summu, kura ir maksājama pēc maksājuma pieprasījuma atbilstības pārbaudes, pēdējai minētajai summai tiek piemērots samazinājums apmērā, kurš atbilst šo divu summu starpībai.

51 Turklāt Regulas Nr. 65/2011 30. panta 2. punktā ir norādīts, ka jebkāda atbalsta saņēmēja tīši sniegta nepatiesa deklarācija nozīmē, ka attiecīgā darbība tiek pilnībā izslēgta no ELFLA atbalsta un tiek atgūtas visas par šo darbību jau izmaksātās summas.

52 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka atsevišķi izdevumi, kas ir veikti saistībā ar pamatlietā aplūkoto darbību, bija radušies pirms lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas. Turklāt iesniedzējtiesa ir precizējusi, ka, pamatojoties uz valsts tiesību normām par izdevumu atbilstības nosacījumiem, proti, *ZKme-1* 56. panta 4. punktu kopsakarā ar *PRP* rīkojuma 79. panta 4. punktu, ja kāds no izdevumiem, kas ir veikti saistībā ar ELFLA līdzfinansējumam izvēlētu darbību, ir radies pirms lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas, kompetentā iestāde noraida maksājuma pieprasījumu attiecībā uz visu izvēlēto darbību.

53 Taču – kā ģenerāladvokāts ir uzsvēris savu secinājumu 79. punktā – dalībvalstis nevar piemērot tik radikālu maksājuma atteikšanas pasākumu citām situācijām, kas nav Regulas Nr. 65/2011 30. panta 2. punktā paredzētā situācija, kad atbalsta saņēmējs ir tīši iesniedzis nepatiesu deklarāciju. Attiecībā uz visiem citiem gadījumiem šīs regulas 30. pantā ir paredzēts atbalsta summas samazinājums, kas tiek aprēķināts atbilstoši šā panta 1. punktā aprakstītajai metodei.

54 Šāda metode – saskaņā ar ko tiek atskaitīti izdevumi, kuri nav atbilstīgi, proti, pamatlietas apstākļos tie izdevumi, kuri ir radušies pirms lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas, – ietver atturošu elementu, jo faktiski maksājamā summa tiek samazināta par summu, kura ir ievērojami lielāka nekā neatbilstīgo izdevumu summa. Šajos apstākļos ar šādu metodi tiek novērsts tā sauktais "liekais atbalsts", vienlaikus nodrošinot samērīgumu, jo faktiski atbilstīgie izdevumi netiek pilnībā izslēgti no atbalsta.

55 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1698/2005 71. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar Regulas Nr. 65/2011 30. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā ir paredzēts, ka maksājuma pieprasījums, kas attiecas uz ELFLA līdzfinansējumam izvēlētu darbību, tiek noraidīts pilnībā, ja atsevišķi izdevumi, kuri ir veikti par labu šai darbībai, ir radušies, pirms ir ticis pieņemts lēmums par šāda atbalsta piešķiršanu, ciktāl atbalsta saņēmējs maksājuma pieprasījumā nav tīši sniedzis nepatiesu deklarāciju.

Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

1) **Padomes 2005. gada 20. septembra Regulas (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) 71. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar ko Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai dalībai tādas darbības līdzfinansēšanā, kuru ir izvēlējusies attiecīgās lauku attīstības programmas vadošā iestāde vai par kuras izvēli tā ir atbildīga, ir atbilstīgi tikai tādi izdevumi, kas ir radušies pēc lēmuma par šāda atbalsta piešķiršanu pieņemšanas;**

2) **Regulas Nr. 1698/2005 71. panta 3. punkts, lasot to kopsakarā ar Komisijas 2011. gada 27. janvāra Regulas (ES) Nr. 65/2011 30. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, kurā ir paredzēts, ka maksājuma pieprasījums, kas attiecas uz Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai līdzfinansējumam izvēlētu darbību, tiek noraidīts pilnībā, ja atsevišķi izdevumi, kuri ir veikti par labu šai darbībai, ir radušies, pirms ir ticis pieņemts lēmums par šāda atbalsta piešķiršanu, ciktāl atbalsta saņēmējs maksājuma pieprasījumā nav tīši sniedzis nepatiesu deklarāciju.**

[Paraksti]